

La música com a reconciliació

11 abril, 2025

per *Albert Ferrer
Flamarich*

SIMFÒNICS AL PALAU. Cor de Cambra de Granollers. Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados de Lleida. Cor de la Universitat Rovira i Virgili. Coral Mixta d'Igualada. Cor Montserrat de Terrassa. Orquestra Simfònica del Vallès. Xavier Puig, director. Copland: *Fanfare for the common man*. Barber: *Adagio/Agnus Dei*. Rahman: *Zikr*. Bernstein: *Chichester psalms*. Jenkins: *The armed man: a mass for peace* (selecció). **PALAU DE LA MÚSICA. 6 D'ABRIL DE 2025.**

En un present turmentat pel brogit incessant d'un món desorientat, on els individus viuen sovint esberlats per la manca de sentit i la distància de l'altre, la música s'alça com una força doblement transformadora:

refugi per a l'esperit i altaveu per a la consciència. No és només consol ni evasió: és, sobretot, una veu que incomoda, una mà estesa, una sacsejada necessària. Així es va concebre el concert de l'Orquestra Simfònica del Vallès sota la direcció de Xavier Puig, amb la participació de diverses corals del territori, en una proposta que el director cerverí condueix des del 2012.

En aquesta segona de les sis sessions d'un calendari que recorrerà diverses ciutats catalanes, i que confirma la dimensió realment nacional –per davant de la que ostenta la nominació, almenys en la seva incidència territorial, com he escrit tantes vegades–, el Palau de la Música va esdevenir escenari d'una cerimònia sonora on el llatí, l'hebreu i l'àrab van dialogar a partir de les obres de cinc compositors provinents de contextos diversos, que ens interpel·laven des de les seves llengües, les seves tradicions i les seves esperances. Val a dir que el repertori convidava a escoltar: no només a escoltar músiques, sinó a escoltar les pors, les memòries, la manifestació de la fe i les vies de sentir-se part d'un col·lectiu. Quelcom vàlid sobre el paper per la proposta, però també pels propis músics i cantaires en un escoltar l'altre que com a símbol i com a acció pot ser més que un simple gest musical: és un acte de pau.

El punt de partida va ser *Fanfare for the common man* d'Aaron Copland, que, a manera d'obertura per a metalls i percussió, Puig va dirigir sense manllevar potència, solemnitat i austeritat en una execució centrada en la claredat, la força essencial de la matèria sonora i l'expectativa del ressò en els silencis. El viatge emocional va continuar amb el famós *Adagio per a cordes* de Samuel Barber, presentat en la versió per a cor mixt que el mateix compositor va convertir en un *Agnus Dei*, cantat en un *crescendo* progressiu, tensió interna, matisos de color i amb la variabilitat necessària en la densificació de textures i progressió harmònica, fins al clímax amb un depurat vibrat de les veus.

Enmig, i virant cap a les pregàries islàmiques, *Zikr*, del compositor indi A. R. Rahman, adaptada per Ethan Sperry, sonava amb energia

rítmica i el punt d'obsessiva repetició que la peça i el que s'hi canta requereixen. S'hi traspuava la comprensió d'una essència que, més enllà del ritme de dansa i jocs d'homofonia puntualment trencada i diversificada, divergeix dels cants litúrgics occidentals.

A grans trets, Puig va enfocar la massa coral cap a un treball acurat i afinat, tant en els compassos *a cappella* com en els contrastos dinàmics; amb una bona actuació de la veu blanca al segon dels *Chichester psalms* de Bernstein, que van destacar per la varietat idiomàtica, la frisança rítmica i un estimulants joc de colors ben conjuntat amb l'orquestra. Quelcom també perceptible en la selecció de vuit fragments escollits de *The armed man: a mass for peace* de Karl Jenkins. Inspirada en una cançó renaixentista que advertia contra els perills de l'home armat, aquesta missa moderna construeix un mosaic on convergeixen fragments litúrgics, textos d'origen divers i un fort pes percussiu. La peça, com una crida final, sintetitza el missatge global del concert: la necessitat urgent de trobar camins de pau enmig del caos contemporani, tal com recordava el mateix Xavier Puig amb la sensatesa i el necessari esperit crític que el caracteritza en dirigir-se al públic a l'inici del concert.

Quelcom que refermava l'encert del que ell mateix havia escrit a les notes del programa davant un Palau força buit, ja fos per l'hora i el dia (diumenge a les 17.30 en comptes de dissabte a les 18.30), per la tarda primaveral, per un programa molt atractiu per als melòmans més avesats però escassament popular, o perquè una part de la concurrència melòmana era a l'espera de la cita liceista amb la diva del moment, Nadine Sierra. En conjunt, i malgrat no ser un d'aquells concerts que acapara l'atenció dels principals mitjans de comunicació del país, la sessió simbolitzava el fet interreligiós de l'art i la música com a experiència col·lectiva i íntima, bo i entenent-la com un espai de reflexió compartida on la música no es limita a "sonar", sinó que busca "dir".

Imatge destacada: (c) Lorenzo Duaso.